

Pedagogisch Beleidsplan

KOM Kinderopvang

Laatste versie: 29 maart 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1.Missie en visie KOM Kinderopvang	5
2.Pedagogische visie KOM Kinderopvang	7
2.1 Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	7
2.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
2.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties	8
2.4 Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te kunnen maken	9
3.Algemene praktische zaken	9
3.1 Groepsgrootte	9
3.2 Dagritme en structuur	10
3.3 Wennen	10
3.4 Het ruilen of aanvragen van een extra dagdeel	11
4. Beroepskrachten	11
4.1 De pedagogisch medewerker	11
4.2 Beroepskracht-kind ratio (BKR)	11
4.3 Opleidingsbeleid	11
4.4 Pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach	11
5. Dagopvang	12
5.1 Horizontale groepen	12
5.2 Vaste gezichten	12
5.3 Stamgroep	12
5.4 Afwijken bij plaatsing stamgroep	12
5.5 Activiteiten buiten de stamgroep, "open deuren"	13
5.6 Drie-uursregeling	13
6. VSO en BSO	13
6.1 Horizontale en verticale groepen	13
6.2 Vaste gezichten	13
6.3 Basisgroepen	14
6.4 Afwijken bij plaatsing basisgroep	14
7. Welbevinden	14
7.1 Dagelijkse overdracht	14
7.2 Mentorschap	14
7.3 Pesten en ontoelaatbaar gedrag	15
8. Veiligheid- en Gezondheid (zie ook het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid van KOM Kinderopvang)	15
8.1 Calamiteitenplan	15
8.2 Achterwachtregeling	15
8.3 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	16
8.4 Het vierogen principe	16

8.5 Privacy.....	16
9. Kind volgsysteem	16
9.1 Ontwikkeling van kinderen.....	16
9.2 Ontwikkelingsgebieden.....	17
9.3 Observaties	17
9.4 Zorgen rondom de ontwikkeling	17
10. Doorstroming	17
10.1 Doorstroming babygroep naar de peutergroep	17
10.2 Doorstroming peutergroep naar de basisschool	17
10.3 Doorstroming dagopvang naar de BSO	18
11. Voor- en Vroegschoolse Educatie	18
11.1 Voor- en Vroegschoolse Educatie	18
11.2 Aanbod VVE uren.....	18
11.3 Piramide.....	18
11.4 Projecten.....	19
11.5 Rijke speel/leeromgeving.....	19
11.6 Betrekken van ouders bij het project.....	19
12. Stagiaires en vrijwilligers	20
12.1 Inzet stagiaires	20
12.2 Inzet vrijwilligers	20
13. Ouders	20
13.1 Ouderbetrokkenheid	20
13.2 Toestemming van ouders.....	21
13.3 Oudercommissie.....	21
13.4 Alternatieve ouderraadpleging.....	21
13.4 Klachtenregeling.....	22

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van KOM Kinderopvang. KOM Kinderopvang biedt verschillende vormen van kinderopvang, te weten:

- opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar in het kinderdagverblijf (KDV);
- opvang van kinderen van 2 tot 4 jaar in de peuterspeelzaal (PSZ);
- opvang van kinderen in de basisschoolleeftijd in de vorm van voor- schoolse opvang (VSO), na schoolse opvang (BSO) en tijdens de schoolvakanties en studiedagen.

Vaassen;

KDV en PSZ Nijntje
VSO de Basissprong
KDV en PSZ Duimelot
PSZ PeuterKOM
BSO en VSO de Basishof
BSO de Basisbende
BSO en VSO de Basisenk

Heerde;

PSZ Peuterpret
PSZ de Appelkom

Epe;

KDV de Kleine KOM
PSZ de Kleine KOM
De Buiten BSO
VSO KOM PAS

Wapenveld

KDV VillaKOM
PSZ De PaddenKOM
BSO KOM-op
BSO KOM Kids
VSO VillaKOM

In dit pedagogisch beleidsplan worden de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen die KOM Kinderopvang nastreeft beschreven. Het pedagogisch beleidsplan biedt grove kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Hierdoor wordt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt het de professionaliteit. Het pedagogisch beleidsplan wordt nader uitgewerkt in een locatie specifiek pedagogisch werkplan. In het pedagogisch werkplan staat beschreven hoe er per groep concreet gewerkt wordt op basis van de uitgangspunten vanuit het pedagogisch beleidsplan.

Bij het vastleggen van het pedagogisch beleidsplan zijn wij ons ervan bewust dat een specifieke situatie in de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassing. Daarnaast veranderen inzichten en ideeën in de loop van de tijd. Richtlijnen zullen na overleg aangepast worden. Het pedagogisch beleidsplan is daardoor het resultaat van een cyclisch en dynamisch proces met meerdere betrokkenen. De beleidsmedewerker bewaakt dit proces

Naast het pedagogisch beleidsplan en een pedagogisch werkplan heeft KOM een Veiligheid- en Gezondheidsbeleid. Wanneer kinderen de opvang bezoeken kan dit gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Met behulp van het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij KOM breed werken aan veiligheid en gezondheid binnen de organisatie. Naast een algemeen Veiligheid- en Gezondheidsbeleid is er voor iedere locatie een Veiligheid- en Gezondheid werkdocument. Hierin wordt beschreven welke veiligheid- en gezondheidsrisico's er op de locatie aanwezig zijn en welke maatregelen hierop genomen worden.

Wanneer wij over *het kind* schrijven, gebruiken we de mannelijke vorm. We bedoelen dan zowel meisjes als jongens. Andersom spreken we over pedagogisch medewerker, waarmee we zowel mannelijke als vrouwelijke pedagogisch medewerkers bedoelen. Als we schrijven over de ouder(s), bedoelen we ook de verzorger(s) van het kind.

1. Missie en visie KOM Kinderopvang

Wie is KOM Kinderopvang; onze visie

KOM Kinderopvang biedt opvang aan kinderen van nul tot dertien jaar. Onze pedagogisch medewerkers staan elke dag klaar om een veilige, vertrouwde, liefdevolle én uitdagende speel- leeromgeving te creëren waar kinderen zich samen kunnen ontwikkelen tot zelfstandige individuen. KOM Kinderopvang gelooft dat het welzijn van kinderen het beste tot zijn recht komt in speciale groepen voor baby's en peuters. De kinderen bij de buitenschoolse opvang worden, zo mogelijk, per leeftijdscategorie ingedeeld.

Naast een leeftijdsgericht aanbod ziet KOM Kinderopvang dat aandacht voor **groen**; gezond, beleven, bewegen en natuur de ontwikkeling positief stimuleert; daarom wil KOM Kinderopvang groeien naar 'groen' in uitdagende locaties.

Het team van medewerkers is professioneel, enthousiast en wil zich blijven ontwikkelen. Suggesties en wensen van klanten horen zij graag.

Uiteraard is een gezonde bedrijfsvoering nodig om te kunnen blijven investeren in kwaliteit.

KOM Kinderopvang wil een lokale partner zijn en werkt graag samen met scholen, maatschappelijke organisaties en lokale overheid. *Samen bereik je meer!*

Wij schenken extra aandacht aan: gezond, beleven, bewegen en natuur

Continu zijn wij als organisatie bezig om 'onze' kinderen zich zo goed mogelijk te laten ontwikkelen. Dit is de basis van onze organisatie en bovendien een onderwerp wat volop in ontwikkeling is. We denken hierover na in diverse werkgroepen zoals het groenteam, het voedingsteam en de werkgroep veiligheid. Daarom schenken wij extra aandacht aan: gezond, beleven, bewegen en natuur. Samengevat in één kernwoord; namelijk: groen.

Groen is niet alleen de natuur. Denk hierbij ook aan gezonde voeding, voldoende rust, bewegen, de natuur ontdekken, gezonde luchtkwaliteit en duurzaamheid. KOM Kinderopvang wil graag van betekenis zijn bij de opvoeding en de kinderen een stukje 'groen' mee te geven. 'Goed voorbeeld doet namelijk goed volgen'. Wij doen dit niet alleen voor de kinderen maar ook voor elkaar. Zo ontwikkelen kinderen zich positief. Dat is wat wij belangrijk vinden. Zowel voor onze kinderen als voor onszelf.

Gezond- Groen is gezond opgroeien, gezonde voeding

Gezonde en gevarieerde voeding is belangrijk voor iedereen. Zo blijf je energiek, gezond en fit! Daar hechten wij waarde aan. Zowel bij onze dagopvang als bij onze buitenschoolse momenten. Mede daarom hebben wij een voedingsadviseur die met ons meedenkt over gezond en aantrekkelijk eten voor kinderen. Ook ons voedingsbeleid heeft een 'update' ondergaan op basis van meer gezonde voeding. De eetmomenten blijven gezellig maar zijn een tintje gezonder.

Bij bijzondere gelegenheden, zoals verjaardagen of bij feestdagen zoeken wij naar een balans. Het liefst lekker en gezond!

Bij gezond opgroeien komt nog meer kijken. Denk bijvoorbeeld aan voldoende rust tussen alle afleiding door, het meten van de luchtkwaliteit en zorgen voor voldoende beweging. Allemaal zaken waar wij volop mee bezig zijn. Van onze voorbeeldfunctie zijn wij ons bewust. Zo kunnen de medewerkers gebruik maken van een leefstijlcoach of deelnemen aan georganiseerde sportactiviteiten.

Beleven- Groen is beleven en ontdekken

Kinderen doen veel kennis op door te beleven en te ontdekken. Hoe? Onder andere door het prikkelen van zintuigen. Door ruiken, horen, zien, proeven en voelen kunnen kinderen kennis maken met zowel de buiten- als de binnenwereld. Ook 'halen' wij de buitenwereld naar binnen. Een voorbeeld: kinderen kunnen heerlijk met de blote voeten door het zand lopen als buitenactiviteit terwijl we als binnen activiteit zand naar binnen halen om eraan te kunnen voelen en ruiken. Zo prikkelen de kinderen hun zintuigen op verschillende manieren. In de struiken gaan we op zoek naar spinnetjes, vervolgens

bestuderen we deze binnen in een insectendoosje. En zo is er nog veel meer. De kinderen genieten er zichtbaar van!

Bewegen- *Groen is bewegen; liefst veel en vaak*

Veel van onze binnen- en buitenactiviteiten zijn gericht op gezond en veel bewegen. Bij voorkeur in een zo natuurlijke omgeving. In de buitenwereld ziet de lucht er elke dag anders uit en valt elke dag weer wat anders op. Daarom gaan niet alleen peuters naar buiten, ook de baby's bij onze opvanglocaties laten we kennis maken met de buitenwereld. Een dag met regen? Ook van de regenplassen kunnen de kinderen genieten onder een parapluutje met de laarzen aan. De regendans doen de kinderen en medewerkers samen!

Beweging is gezond. Bewegen stimuleert zowel de fijne motoriek (dit zijn kleine bewegingen waarbij aandacht en concentratie nodig is) als de grove motoriek (dit zijn grote bewegingen die met (grote) delen van het lichaam gemaakt worden). Dansen, gymnastiek en muziek komt de ontwikkeling van peuters ten goede. Wij bieden dit aan in een beweegaanbod.

Natuur- *Groen is natuur; natuurschoon stimuleert creativiteit!*

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het buitenleven een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van een kind. Bovendien is iedereen altijd welkom in de natuur en is er geen sprake van een oordeel. Bij ons kunnen kinderen zelf de natuur ontdekken en er in bewegen. Is dat altijd op het groene gras of in een bos? Nee. Dat is niet altijd mogelijk. De natuurlijke omgeving zijn ook struiken rondom een plein of een groeipotje in de vensterbank. Leven met de natuur is leerzaam en gezond.

Groen is geschikt om lang te duren; wij groeien naar duurzaam

Niet alleen in het aanbod aan onze kinderen vinden we duurzaamheid belangrijk. Gaan wij als kinderopvang bewust om met elkaar en het milieu? Dan krijgen ook onze kinderen die waarde al vroeg mee. Daarom doen we er alles aan om onze kinderopvang zo 'groen' mogelijk te maken. We gaan bijvoorbeeld bewust om met energie, we scheiden ons afval en onze verlichting vervangen we zoveel mogelijk door ledlampen. Ook meten wij de luchtkwaliteit en zorgen wij voor voldoende ventilatie. Daar waar luierreycling mogelijk is sluiten wij aan.

Groen: we doen het samen

Wij werken samen met scholen, maatschappelijke organisaties en de lokale overheid om steeds weer nieuwe aspecten van het groene leven te ontdekken.

Natuurlijk kan er nog veel meer. Daar werken we hard aan. En zo gaan we stap voor stap naar

Groeien in het groen

2. Pedagogische visie KOM Kinderopvang

KOM Kinderopvang heeft vier basisdoelen die als uitgangspunt worden genomen voor het bieden van kwalitatieve opvang. De basisdoelen zijn geformuleerd door Riksen-Walraven;

1. *Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid*
2. *Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties*
3. *Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties*
4. *Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te kunnen maken.*

Hieronder worden de vier pedagogische basisdoelen verder uitgewerkt.

2.1 Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Bij KOM Kinderopvang wordt er op een sensitieve en responsieve manier met de kinderen omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld. Er wordt structuur geboden en aandacht besteed aan het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Vertrouwen

Het belangrijkste wat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is een gevoel van veiligheid. Voorwaarden hiervoor zijn; individuele aandacht geven, een kind echt zien, liefdevolle opbouwende aandacht geven, structuur en dagritme bieden, een vertrouwensband opbouwen, naar een kind luisteren en kijken. Deze elementen zijn nodig zodat de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Als een kind zich veilig voelt en weet dat hij op de pedagogisch medewerker terug kan vallen, kan het zijn aandacht richten op zijn omgeving. Het kind is dan vrij om nieuwe indrukken op te doen en te leren van wat hij meemaakt. Voorop staat dat het kind mag zijn zoals het is; respect voor de eigenheid van ieder kind. Respect voor autonomie betekent ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen, en hier positief op ingaan.

De pedagogisch medewerkers

Voor het creëren van een veilige emotionele basis speelt de pedagogisch medewerker een grote rol. Emotioneel ondersteunen zorgt ervoor dat een kind het gevoel heeft dat hij gezien wordt, wat bijdraagt aan het creëren van zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld. Voor de pedagogisch medewerker betekent het dat zij responsief moeten zijn. Betrokken zijn bij wat de kinderen beleven, voelen en ervaren. De pedagogisch medewerker dient zich sensitief en gevoelig op te stellen voor de signalen die kinderen afgeven.

Van belang is dat een kind zelf aan kan geven of hij of zij behoefte heeft aan een knuffel. Hiermee ervaart een kind dat hij of zij zelf invloed heeft op gebeurtenissen waardoor een kind zich veilig kan voelen op de groep. Daarnaast wordt het gevoel van eigenwaarde en autonomie ondersteund.

Naast de interactie met de pedagogisch medewerkers kunnen kinderen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren. Daarvoor is het belangrijk dat kinderen anderen leren kennen en vertrouwd raken met elkaar.

Structuur

Emotionele veiligheid wordt ook bevorderd door structuur. Op de groepen bestaat een dag uit een globaal dagritme, dit geeft kinderen houvast. Door een structuur aan te houden weten kinderen wat er van hen verwacht wordt. Het stellen van regels is ook een voorbeeld van structuur bieden. Er zijn regels nodig om veiligheid te kunnen waarborgen maar ook om kinderen rekening te laten houden met anderen. Dit geeft kinderen rust, overzicht en een gevoel van veiligheid, zodat zij op een veilige manier op verkenning kunnen gaan. Pas wanneer een kind zich veilig voelt, zal het zich open kunnen stellen om zich te ontwikkelen.

2.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Bij KOM Kinderopvang worden kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

Respect voor de autonomie

Wanneer er respect is voor autonomie wordt er aandacht besteed aan de persoonlijke competenties van een kind. Respect voor autonomie betekent ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen en hier positief op ingaan. Als een kind zich veilig voelt, gaat het op verkenning uit. Het leert het meest als het zelf van alles kan proberen en ontdekken. Als de pedagogisch medewerker het kind hiervoor de ruimte geeft, krijgt het de kans om te ervaren dat hij al veel zelf kan. De pedagogisch medewerker kan de autonomie van het kind respecteren door hem zo veel mogelijk de gelegenheid te geven om zelf op onderzoek uit te gaan. Het kind te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt. Niet alleen de houding van pedagogisch medewerkers maar ook de indeling van de ruimte en het programma hebben invloed op de mogelijkheden om autonomie en competenties bij kinderen te ontwikkelen.

Prikkelen en ervaren leren

Bepaalde vaardigheden zijn nodig om je staande te kunnen houden in de maatschappij, zoals communiceren, samenwerken, probleemoplossend- en kritisch denken. KOM Kinderopvang stimuleert deze vaardigheden op spelenderwijze. Dit door de omgeving uitdagend te maken en ruimte te geven tot experimenteren. De groepsruimtes binnen KOM bestaan uit verschillende hoeken. Bij de indeling van de hoeken en het aanbieden van spelmateriaal houden wij rekening met het eigen tempo van het kind en zijn mogelijkheden. Kinderen doen zo kennis op, ontwikkelen creativiteit en bouwen aan hun zelfvertrouwen. De pedagogisch medewerkers zijn er ter ondersteuning en kijken waar kinderen op dat moment behoefte aan hebben en uitgedaagd kunnen worden.

Ontwikkelingsstadium

De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat pedagogisch medewerkers ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat de pedagogisch medewerkers de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind. Zo wordt de zelfredzaamheid van een kind versterkt.

2.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

Kinderen worden begeleid in hun interacties waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Sociale vaardigheden

Naast wezenlijke aandacht voor de interacties en behoeften van het individuele kind zorgen de pedagogisch medewerkers voor een goede groeps sfeer waarin het kind sociale ervaringen kan opdoen en zich kan hechten.

Sociale vaardigheden zijn nodig om je staande te kunnen houden in een samenleving. Onder sociale vaardigheden verstaan wij; het meeleven met andere kinderen, je kunnen uiten, samen delen met andere kinderen, andere kinderen helpen, het opbouwen van vriendschap en het oplossen van conflicten met andere kinderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om sociale vaardigheden op te doen. De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen de ruimte om van elkaar te leren en geven ook uitleg.

Informatie en uitleg geven

Goede informatie en uitleg geven betekent: vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen. Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Hoe beter de informatie, hoe meer deze bijdraagt aan het zelfvertrouwen en de ontwikkeling van kinderen. De pedagogisch medewerker heeft hierin de rol om aan te sluiten bij het kind.

2.4 Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te kunnen maken

Bij KOM Kinderopvang worden kinderen gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Waarden en normen

Op basis van de waarden en normen ontstaan gebruiken, rituelen en regels. Om goed in de samenleving te kunnen functioneren, is het nodig dat kinderen de waarden en normen en regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij. Als kinderen vroeg met elkaar en elkaars verschillen leren omgaan, staan ze later ook meer open voor diverse omgevingen.

Rol van de kinderopvang

Wij als kinderopvang hebben een grote taak om kinderen de normen en waarden van de samenleving eigen te maken. De kinderopvang biedt namelijk een bredere samenlevingsvorm dan een gezin. Kinderen ontmoeten er verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen en waarden. Het gedrag van de pedagogisch medewerker speelt een cruciale rol bij morele ontwikkeling van kinderen. Door onze reactie ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders mogen en moeten. De reacties van de pedagogisch medewerkers geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar worden door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar anderen. De pedagogisch medewerkers hebben dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Door kinderen uitleg te geven hoe je met elkaar omgaat, anderen positief te benaderen, afspraken te maken wat wel en niet mag en aandacht te geven aan culturen, rituelen en religieuze vieringen leren kinderen op jonge leeftijd normen en waarden van de samenleving eigen te maken.

3. Algemene praktische zaken

3.1 Groepsgrootte

In de binnenruimte van de kinderopvang is er per kind minimaal 3,5 vierkante meter bruto speel- en werkoppervlakte beschikbaar voor spelactiviteiten. Er is ten minste 3 vierkante meter buitenspeelruimte per kind beschikbaar. De buitenspeelruimte is voor kinderen in de leeftijd tot twee jaar aangrenzend aan het dagverblijf. Voor kinderen van twee jaar of ouder is de buitenspeelruimte bij voorkeur aangrenzend. Waar KOM Kinderopvang de mogelijkheid heeft, investeert het in meer ruimte, zowel binnen als buiten.

In het pedagogische werkplan van de locatie wordt beschreven van welke vaste buitenruimte de groep gebruikt maakt en welke afspraken en regels hiervoor gelden. Daarnaast worden de kenmerken van de binnenruimtes kort beschreven.

3.2 Dagritme en structuur

Elk dagdeel wordt gekenmerkt door een vast ritme in de dagindeling. Een min of meer vaste dagindeling geeft structuur aan een dag(deel) en wordt als zodanig op een speelse manier steeds herkenbaarder voor de kinderen. Kinderen ontnemen aan deze structuur veiligheid en rust. Hiermee werken wij aan onze pedagogische basisdoelen (zie hoofdstuk 2 pedagogische visie).

De gezamenlijke momenten op de dag zijn voorwaardenscheppend voor de ontwikkeling van de groep als geheel. De kinderen krijgen vanuit deze gezamenlijke sfeer ook begrippen aangeleerd op het gebied van regels en gewoontevorming, zoals; tafelmanieren (blijven zitten tot iedereen klaar is), hygiëne (handen wassen voor en na het eten), omgangsregels (rekening leren houden met andere, jongere kinderen in de groep) en veiligheid.

Voorbeelden van gezamenlijke activiteiten op de dagopvang zijn;

- de kring (voorlezen, muziek maken, zingen en dansen);
- drinken en fruit eten;
- de broodmaaltijd;
- buiten spelen, wandelen of een uitstapje maken;
- spelactiviteiten, knutselen, in de hoeken spelen.

Voorbeelden van gezamenlijke activiteiten op de buitenschoolse opvang zijn;

- eten en drinken aan de tafel;
- buitenspelen;
- uitstapjes maken;
- spelactiviteiten, knutselen, spelletjes spelen, in de hoeken spelen.

Dergelijke activiteiten vinden kinderen plezierig en zorgen voor een band tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerker. Het leren functioneren in een groep is belangrijk voor het functioneren op de basisschool en in de maatschappij. De dagindeling staat uitgewerkt in het pedagogische werkplan van de locatie.

3.3 Wennen

Wij vinden het belangrijk dat een kind de tijd krijgt om kennis te maken met de groep en de pedagogisch medewerkers. Wanneer ouders interesse hebben in opvang bij KOM Kinderopvang neemt afdeling klantbeheer contact met hen op. De afdeling klantbeheer komt met ouders overeen of en op welke manier er gewend gaat worden.

Wennen is echter alleen mogelijk als er sprake is van een plaatsingsovereenkomst (POK). Het intake gesprek mag wel plaatsvinden voor de ingang van de plaatsing.

Ouders kunnen ervoor kiezen om de plaatsingsovereenkomst eerder in te laten gaan dan de daadwerkelijke datum dat zij opvang nodig hebben. Er kan ook gekozen worden om het kind niet te laten wennen en het kind gelijk te plaatsen.

Voorafgaand de plaatsing vindt er een intake gesprek plaats om met elkaar kennis te maken en de bijzonderheden van de groep en het kind door te nemen.

Wanneer blijkt dat het kind moeite heeft met het wennen op de groep wordt er met ouders overlegd wat er nodig is om het wennen soepeler te laten verlopen. Zo kan er afgesproken worden dat ouders bij het brengen wat langer op de groep aanwezig zijn, telefonisch op de hoogte gehouden worden of dat het kind in het begin korte momenten gebracht wordt. De pedagogisch medewerker blijft met de ouder in gesprek om het wennen goed te laten verlopen.

3.4 Het ruilen of aanvragen van een extra dagdeel

Het kan voorkomen dat ouders de wens hebben om een dagdeel te ruilen of een dagdeel extra aan te vragen. Ouders krijgen bij inschrijving het huishoudelijk reglement en informatie over onze ouderapp te lezen. In het huishoudelijk reglement staat beschreven welke afspraken wij hanteren bij het ruilen van dagdelen. Ouders kunnen doormiddel van de ouderapp een ruiling of een extra dagdeel aanvragen. Indien zij geen gebruik maken van de ouderapp kan de pedagogisch medewerker of afdeling klantbeheer de aanvraag verwerken. Aanvragen worden alleen goedgekeurd volgens de richtlijnen uit het huishoudelijk reglement en mits de personele bezetting en de groeps grootte het toelaat. Wij hanteren voor de groeps grootte de Beroepskracht-kind ratio (BKR), zie 4.1. Voor kinderen onder een jaar geldt dat er bij een ruiling of bij een aanvraag van een extra dagdeel niet altijd aan het vaste gezichten criterium (zie 5.2) voldaan kan worden. Het kan voorkomen dat door de wijziging van het dagdeel het kind niet geplaatst kan worden in zijn of haar vaste stam- of basisgroep. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

4. Beroepskrachten

4.1 De pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers bij KOM Kinderopvang vormen samen het hart van de organisatie. Zij zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang en verzorging van de kinderen. Naast de dagelijkse verzorging bieden zij de kinderen een warme en veilige plek om te kunnen spelen en te ontdekken. KOM vindt het belangrijk dat pedagogisch medewerkers zich willen blijven ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers worden bij de sollicitatieprocedure geselecteerd op hun persoonlijke motivatie, vaardigheden en de wil om zich verder te ontwikkelen. Daarnaast zijn alle pedagogisch medewerkers die in dienst zijn bij KOM in het bezit van de vereiste diploma's en kwalificaties om in de kinderopvang te mogen werken.

4.2 Beroepskracht-kind ratio (BKR)

Het minimale aantal in te zetten pedagogisch medewerkers wordt afgestemd op het aantal aanwezige kinderen op een groep. Naarmate de kinderen ouder zijn, hoeven er minder pedagogisch medewerkers ingezet te worden. KOM houdt zich hierbij aan de beroepskracht-kind ratio (BKR) die de wet voorschrijft. Er wordt gebruik gemaakt van de rekentool om hiervan niet af te wijken (<https://www.1ratio.nl/>). Indien kinderen bij een activiteit (binnen of buiten de locatie) de stamgroep of basisgroep verlaten, leidt dit niet tot verlaging van de BKR. In de berekening van het aantal beroepskrachten worden stagiaires en vrijwilligers niet meegenomen.

4.3 Opleidingsbeleid

KOM Kinderopvang streeft ernaar dat medewerkers zich blijven ontwikkelen. KOM heeft daarom een algemeen opleidingsbeleid geschreven. Wij vinden het niet alleen belangrijk dat medewerkers vakinhoudelijk bijblijven maar willen ook dat medewerkers de kans krijgen om talenten en competenties te ontdekken en de mogelijkheid krijgen om hierin te groeien. Om aandacht te besteden aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling heeft KOM voor iedere locatie een opleidingsplan opgesteld. Hierin staat per locatie beschreven welke opleidingen, workshops of cursussen de medewerkers gaan volgen.

4.4 Pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach

De inzet van pedagogisch coaches en een pedagogisch beleidsmedewerker is één van de maatregelen uit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK). De pedagogisch coach heeft een actieve rol in het verbeteren van de pedagogische kwaliteit binnen KOM. De pedagogisch coaches bieden de pedagogisch medewerkers coaching aan in hun werk. De pedagogisch coach doet dit door, afhankelijk van de situatie, collega's te ondersteunen, te stimuleren of sturing te geven in hun doorontwikkeling. Hij/zij

signaleert proactief uiteenlopende knel- en verbeterpunten in de ontwikkeling van collega's en/of teams en speelt hierop in.

De pedagogisch beleidsmedewerker heeft een actieve en sturende rol in het verbeteren van de pedagogische kwaliteit binnen KOM. De pedagogisch beleidsmedewerker werkt in nauwe samenspraak met de managers kinderopvang en in samenwerking met de pedagogisch coaches aan het voorbereiden, ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen KOM.

5. Dagopvang

5.1 Horizontale groepen

Binnen KOM Kinderopvang hebben wij op onze dagopvang gekozen voor horizontale groepen. De basis is een groep van 0-2 jaar en een groep van 2-4 jaar. Op enkele locaties kan het een (tijdelijke) uitzondering zijn om groepen van 0-3 en 1-4 te hanteren. Dit is afhankelijk van de leeftijden van de kinderen en het aantal kinderen op de groep. In een horizontale groep liggen de leeftijden dicht bij elkaar, hierdoor kunnen activiteiten gericht worden aangeboden. Door gericht activiteiten aan te bieden krijgen kinderen meer ontwikkelingskansen. Ook stimuleert het aanbieden van gerichte activiteiten de onderlinge contacten van kinderen in dezelfde leeftijdscategorie. Daarnaast kan de pedagogisch medewerker door de beperkte spreiding in de leeftijdscategorie meer inzicht krijgen in de ontwikkelingsfasen van de kinderen en de begeleiding hier meer op afstemmen.

5.2 Vaste gezichten

Er wordt op de groepen van ons kinderdagverblijf gewerkt volgens het vaste gezichten criterium conform de wettelijke regels. Het vaste gezichten criterium houdt het volgende in; aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen, waarvan per dag ten minste één pedagogisch medewerker werkzaam is in de stamgroep van het kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt, worden er ten hoogste drie vaste pedagogisch medewerkers toegewezen aan een kind in de leeftijd tot één jaar.

Aan een kind van één jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste pedagogisch medewerkers toegewezen, waarvan per dag ten minste één pedagogisch medewerker werkzaam is in de stamgroep van het kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt, worden er ten hoogste vier vaste pedagogisch medewerkers toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

In het locatie specifieke werkplan van de locatie staat beschreven welke pedagogisch medewerkers de vaste gezichten op de groep zijn.

5.3 Stamgroep

Bij de dagopvang wordt er gebruikt gemaakt van stamgroepen. Een stamgroep is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting past bij de leeftijd van de kinderen. In het specifieke werkplan wordt vermeld welke pedagogisch medewerkers op welke dag aan de desbetreffende stamgroep zijn toegewezen en hoe dit in de praktijk voor ouders en kinderen zichtbaar wordt gemaakt.

5.4 Afwijken bij plaatsing stamgroep

In de wet- en regelgeving staat vermeld dat een kind in de dagopvang in één vaste groep geplaatst wordt, de stamgroep. Een kind maakt daarbij gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroepen.

De wet biedt ruimte om tijdelijk af te wijken van deze regel. Dit mag wanneer ouders schriftelijk toestemming geven. In de plaatsingsovereenkomst is dit opgenomen. Hierbij gaat het dan om tijdelijk af te wijken. Bijvoorbeeld wanneer ouders extra opvang aanvragen en er geen plek is op de stamgroep maar wel op een andere groep.

In de plaatsingsovereenkomst staat dit vermeld.

Stamgroepen kunnen ook tijdelijk worden samengevoegd. Bijvoorbeeld aan het begin en aan het eind van de dag (openen/sluiten) en/of tijdens de pauzes van de pedagogisch medewerkers. De kinderen worden in een andere ruimte opgevangen dan hun eigen stamgroep en dienen ook te worden opgehaald in een andere stamgroep.

Op minder drukke dagen/dagdelen kunnen stamgroepen ook worden samengevoegd. Na inschrijving wordt er tijdens het intake gesprek met ouders besproken hoe de stamgroep eruit ziet en wanneer hiervan wordt afgeweken.

5.5 Activiteiten buiten de stamgroep, "open deuren"

Activiteiten buiten de stamgroep is iets anders dan het worden opgevangen in een tweede stamgroep of het samenvoegen van stamgroepen. Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen regelmatig de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groep te verkennen en kinderen van andere groepen te ontmoeten door met 'open deuren' te werken.

Er zijn verschillende mogelijkheden in het werken met 'open deuren'.

Op een locatie kunnen de kinderen van dezelfde leeftijd van de verschillende groepen samenkomen om leeftijdsgerichte activiteiten te ondernemen, bijvoorbeeld:

- kinderen in de leeftijd van 3+ die voorschoolse activiteiten ondernemen;
- dreumesen die in een ruimte ongestoord kunnen klimmen en klauteren;
- een wandeling of uitstapjes buiten de deur maken;
- vrij spel aanbieden, kinderen mogen kiezen of en waar zij willen deelnemen aan activiteiten of spel.

Het deelnemen aan een activiteit buiten de stamgroep leidt niet tot een verlaging van de BKR (zie 5.2 BKR) voorafgaand aan de activiteit.

5.6 Drie-uursregeling

KOM Kinderopvang houdt zich vast aan de drie-uursregeling. Dit houdt in dat bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang er maximaal drie uur per dag mag worden afgeweken van de beroepskracht- kind ratio, afgekort BKR. Bij KOM is de 3- uurs regeling van toepassing voor de dagopvang (0-4), aangezien deze locaties open zijn van 7.00-18.00 uur (11 uur aaneengesloten open).

Tijdens deze uren kunnen er minder pedagogisch medewerkers op een groep worden ingezet. Voorwaarde is wel dat minimaal de helft, van het op grond van de BKR vereiste aantal pedagogisch medewerkers, moet worden ingezet. Deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. De afwijkende uren kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde. De drie- uurs regeling van een groep staat beschreven in het pedagogische werkplan van de locatie.

6. VSO en BSO

6.1 Horizontale en verticale groepen

KOM Kinderopvang heeft verschillende VSO en BSO locaties. De grootte van deze locaties zijn erg verschillend. Daarom heeft KOM niet één vaste indeling wat betreft horizontale of verticale groepen bij de voorschoolse- en na schoolse opvang. Per locatie is er bekeken welke indeling passend is voor de groep. Hierbij wordt er gekeken naar de ruimte, het aantal kinderen, de leeftijdscategorie en mogelijkheden van de locatie.

In de locatie specifieke werkplannen wordt uitleg gegeven hoe de groepen zijn ingedeeld en waarom de keus voor een horizontale of een verticale groep gemaakt is.

6.2 Vaste gezichten

Bij de VSO en BSO is er wettelijk gezien geen vaste gezichten criterium. KOM streeft in zijn opvang bij de VSO en de BSO er wel naar dat elke groep vaste pedagogisch medewerkers heeft. Zodat de pedagogisch medewerkers de kinderen goed kennen en zij kunnen inspelen op individuele behoeften van het kind. In het personeelsbeleid wordt er

gestreefd dat bij o.a. langdurige ziekte of verlof structureel een vaste pedagogisch medewerker de vervanging op zich neemt.

6.3 Basisgroepen

Bij de BSO spreken wij van een basisgroep. Ieder kind wordt geplaatst in een eigen basisgroep. Het verschil met een stamgroep op de dagopvang en een basisgroep bij de VSO en BSO is dat basisgroepen geen eigen groepsruimte hebben. In de basisgroep worden de kinderen opgevangen tijdens de vaste momenten, zoals de eet- en drink momenten. Naast de basisgroep maken de kinderen gebruik van verschillende ruimtes om activiteiten te ondernemen. Hoe groot de basisgroep is, heeft te maken met de leeftijd van de kinderen. Hoe ouder de kinderen in de basisgroep zijn, hoe groter de basisgroep mag zijn. De beroepskracht- kind ratio, afgekort BKR, wordt berekend op basis van de basisgroep. In de locatie specifieke werkplannen van de BSO is terug te vinden hoe de basisgroepen zijn ingedeeld en hoe ouders en kinderen op de hoogte gehouden worden van deze indeling.

6.4 Afwijken bij plaatsing basisgroep

In de wet- en regelgeving staat vermeld dat een kind bij de BSO opgevangen wordt in één basisgroep. Zoals hierboven beschreven maken kinderen naast de basisgroep gebruik van verschillende ruimtes en verlaten zij soms hun basisgroep. Dit geldt wanneer er activiteiten worden ondernomen, zoals buitenspelen of het maken van een uitstapje. Het kan voorkomen dat er afgeweken wordt van plaatsing op één vaste basisgroep. De wet biedt ruimte om tijdelijk af te wijken van de regel dat kinderen alleen geplaatst mogen worden op hun eigen basisgroep. Dit mag wanneer ouders schriftelijk toestemming geven. Het kan bijvoorbeeld zijn dat ouders een ruiling willen doorgeven en er alleen plek is op een andere basisgroep. Ook kan het zijn dat er een basisgroepen samengevoegd worden. Denk hierbij aan (acute) ziekte van personeel of wanneer er te weinig kinderen op een groep zijn. In het contract wat ouders tekenen, bij aanvang van de opvang staat vermeld dat de kinderen incidenteel van basisgroep wisselen. Hiervoor geven ouders toestemming bij het tekenen van het contract.

7. Welbevinden

7.1 Dagelijkse overdracht

Wij vinden een goede overdracht tussen ouders en pedagogisch medewerker bij het halen en brengen belangrijk. Wanneer ouders bijzonderheden te melden hebben bij het wegbrengen van hun kind wordt dit genoteerd. De pedagogisch medewerkers van de groep houden hier dan rekening mee (bijvoorbeeld; ouders geven aan dat oma het kindje komt ophalen).

Wanneer ouders het kind weer komen ophalen wordt er door de pedagogisch medewerker een overdracht gegeven. De pedagogisch medewerker van de groep vertelt hoe het die dag is gegaan, welke activiteiten er hebben plaatsgevonden, het welbevinden van het kind en de bijzonderheden van die dag. KOM vindt het belangrijk dat ouders zo betrokken worden bij de opvang.

Naast de persoonlijke overdrachten wordt er gebruik gemaakt van de ROSA. Dit is een app waarmee pedagogisch medewerkers foto's en verhaaltjes van de groep digitaal met ouders kunnen delen. Ook is het voor ouders van de babygroep zichtbaar op welke tijden het kind heeft geslapen en gedronken en op welke tijden het kind verschoond is.

De ROSA app vervangt niet de persoonlijke overdracht tussen ouders en de pedagogisch medewerker, maar moet gezien worden als een extraatje. Wanneer er tussendoor bijzonderheden zijn, neemt de pedagogisch medewerker contact op met de ouders.

7.2 Mentorschap

Bij KOM Kinderopvang hebben alle kinderen in de opvang (zowel kinderdagopvang, buitenschoolse opvang als peuterspeelzaal) een eigen mentor. Tijdens het intakegesprek

worden ouders op de hoogte gebracht wie de mentor van het kind is. Ook bij doorstroom naar andere groepen en bij wijzigingen van het mentorschap, wordt er zorg voor gedragen dat ouders geïnformeerd worden over het mentorschap.

De mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders en bij oudere kinderen ook voor het kind. De mentor is de contactpersoon naar ouders, collega's en voor de overdracht naar de school. Tevens is de mentor verantwoordelijk voor het volgen van de individuele ontwikkeling en bespreekt dit jaarlijks met ouders. Het is belangrijk dat de mentor het kind ook echt kent. Daarom is de mentor altijd direct bij de opvang van het kind betrokken.

7.3 Pesten en ontoelaatbaar gedrag

KOM streeft ernaar dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in een fysiek en sociale veilige omgeving. De pedagogisch medewerkers hebben de taak om ervoor te zorgen dat kinderen zich veilig en vertrouwd in de groep voelen en met plezier de opvang bezoeken. Wanneer er gepest wordt, is dat een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag is onaanvaardbaar en kan zeer schadelijk zijn voor kinderen. KOM heeft daarom een pestprotocol geschreven om werkinstructies vast te leggen wanneer er signalen zijn van pesten.

Wanneer de veiligheid van kinderen of pedagogisch medewerkers in het gevaar komt door ontoelaatbaar gedrag wordt het stappenplan uit het protocol ontoelaatbaar gedrag in werking gezet.

KOM Kinderopvang betreft het ten eerste wanneer deze protocollen daadwerkelijk in werking dienen te worden ingezet. Het creëren van een veilig pedagogisch klimaat staat bij KOM Kinderopvang hoog in het vaandel. KOM Kinderopvang hoopt in goed contact met kinderen, ouders en verzorgers zich hier samen voor in te zetten.

8. Veiligheid- en Gezondheid (zie ook het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid van KOM Kinderopvang)

Wanneer kinderen de opvang bezoeken, brengt dit gezondheidsrisico's met zich mee. KOM heeft een Veiligheid- en Gezondheid beleidsdocument geschreven. Met hulp van het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij KOM breed werken aan de veiligheid en gezondheid van kinderen en medewerkers. In het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid worden de grote risico's onderverdeeld in; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid.

Hieronder vatten wij enkele onderwerpen die in het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid staan uitgewerkt kort nog samen. Voor verdere informatie rondom het onderwerp Veiligheid en Gezondheid verwijzen wij naar het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid van KOM Kinderopvang.

8.1 Calamiteitenplan

In ieder gebouw is het noodzakelijk dat kinderen, ouders, pedagogisch medewerkers en overige medewerkers het gebouw zo snel mogelijk moeten verlaten. Deze situatie kan zich voordoen bij; brand, wateroverlast, stormschade, bommelding, gaslekkage, opdracht van bevoegd gezag of andere voorkomende gevallen.

Hiervoor heeft iedere locatie een eigen calamiteitenplan. Voorwaarde voor een goede ontruiming is dat de opzet van dit plan bij alle pedagogisch medewerkers en overige medewerkers (denk aan stagiaires etc.) van de kinderopvang bekend moet zijn. Door instructies tijdens team overleggen en minimaal één jaarlijkse oefening zal dit calamiteitenplan aan de praktijk worden getoetst en zo nodig worden bijgesteld.

8.2 Achterwachtregeling

De achterwachtregeling wordt toegepast wanneer er maar één medewerker (overeenkomst met de BKR) aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op locatie is. Dit is een uitzonderlijke situatie. In geval van een calamiteit betekent dat een achterwacht beschikbaar is die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de locatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden. Op iedere locatie

is er georganiseerd wie er bij noodsituaties opgeroepen kan worden. Dit staat beschreven in het pedagogisch werkplan en het veiligheid en gezondheid werkdocument van de locatie. Zelf zorgen de locaties ervoor dat de gegevens, zoals het telefoonnummer van de achterwacht, binnen handbereik liggen.

8.3 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

KOM draagt een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na de signalering. Binnen KOM hebben wij een meldcode opgesteld voor 'Huiselijk Geweld en Kindermishandeling'. Wanneer wij geconfronteerd wordt met signalen van kindermishandeling in de thuissituatie, een geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen onderling is het van belang dat hier op een professionele manier mee wordt omgegaan. In de meldcode wordt er onderscheid gemaakt tussen de volgende vormen van kindermishandeling;

- Een stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Een stappenplan bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega.
- Een stappenplan bij signalen seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Naast een stappenplan staat in de meldcode de verantwoordelijkheden van iedere functie en instanties beschreven.

8.4 Het vierogen principe

Binnen KOM wordt de opvang bij kinderen van 0 t/m 4 jaar zodanig georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, vrijwilliger, stagiaire of een andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten dat hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Het doel van dit vierogen principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt. Dit doen wij door te voorkomen dat volwassenen zich een langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Wij hebben verschillende maatregelen genomen om het vierogen principe vorm te geven in de praktijk. In het 'vierogen principe' van KOM Kinderopvang staan de maatregelen uitgewerkt. Daarnaast heeft elke locatie een pedagogisch werkplan waarin beschreven staat op welke wijze zij vorm geven aan het vierogen principe.

8.5 Privacy

Onder veiligheid valt ook privacy. Ook kinderen hebben, hoe klein ze ook zijn, behoefte en recht op privacy. Daarom nemen wij altijd binnen KOM de privacy van het kind hoog in acht. KOM heeft daarom een privacy beleid opgesteld. In het privacy beleid staat beschreven hoe KOM de Algemene Verordening Gegevensbescherming, afgekort AVG heeft vastgelegd om zo de gegevens van kinderen en ouders te kunnen beschermen.

9. Kind volgsysteem

9.1 Ontwikkeling van kinderen

Wij vinden het belangrijk om de ontwikkeling van de kinderen goed in kaart te hebben en hierop in te spelen. De pedagogisch medewerkers hebben binnen KOM Kinderopvang een signalerende functie.

Hierdoor is de ontwikkeling van kinderen een terugkomend onderwerp tijdens overdrachten met ouders en collega's onderling. Tijdens de kind besprekingen worden de bijzonderheden rondom de ontwikkeling van kinderen met de vaste pedagogisch medewerkers van de groep besproken.

Daarbij heeft elk kind een kinddossier waar de bijzonderheden rondom de ontwikkeling wordt bijgehouden. Omdat de privacy van het kind hierbij komt kijken, verwijzen wij naar het privacy beleid voor de afspraken rondom het vastleggen en bespreken van persoonlijke gegevens.

9.2 Ontwikkelingsgebieden

De pedagogisch medewerkers houden de ontwikkeling van de kinderen in de gaten aan de hand van de volgende ontwikkelingsgebieden;

- de persoonlijkheidsontwikkeling
- de sociaal-emotionele ontwikkeling
- de motorische ontwikkeling
- de taalontwikkeling
- de ontwikkeling van de waarneming
- de kunstzinnige ontwikkeling
- de denkontwikkeling oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning

(bron Piramide, zie hoofdstuk 10 Voor- en Vroegschoolse Educatie)

9.3 Observaties

De pedagogisch medewerkers houden de ontwikkeling van de kinderen bij aan de hand van een observatie formulier waarin de ontwikkelingsgebieden terug komen. De pedagogisch medewerker vult jaarlijks het observatieformulier in wanneer een kind jarig is. Het observatieformulier wordt met ouders besproken tijdens het 10-minuten gesprek (voor kinderen met een VVE regeling gelden andere afspraken, zie hoofdstuk 10 Voor- en Vroegschoolse educatie).

9.4 Zorgen rondom de ontwikkeling

Wanneer er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind wordt dit in eerste instantie aan de ouders gemeld. Er wordt in overleg met ouders gekeken welke hulp er nodig is, intern (bijvoorbeeld met behulp van de pedagogisch coaches) of extern. KOM heeft werkinstructies vastgelegd wanneer er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind. Hierin staat vermeld welke stappen de pedagogisch medewerker kan doorlopen, wat de rol van de pedagogisch coaches binnen KOM is en welke instanties er benaderd kunnen worden (sociale kaart).

10. Doorstroming

10.1 Doorstroming babygroep naar de peutergroep

Kinderen die vanaf hun geboorte tot aan hun vierde levensjaar de opvang bezoeken, stromen rond het 2^e levensjaar door naar een peutergroep. Voorop staat dat een kind er aan toe moet zijn om door te stromen. Er wordt gekeken naar de kalenderleeftijd maar ook of het kind er in zijn ontwikkeling aan toe is. Ouders worden bij deze doorstroming betrokken. Er vindt tegen de tijd dat een kind doorstroomt naar een volgende groep een gesprek plaats met de pedagogisch medewerkers van de nieuwe groep. Tijdens het gesprek maken zij kennis met de ouders en vertellen zij de bijzonderheden rondom de nieuwe groep.

Het kind krijgt eerst tijd om te wennen aan de nieuwe groep voordat hij of zij definitief doorstroomt. Er worden korte momenten ingepland waarbij het kind even in de andere groep kan meedraaien om zo te wennen.

10.2 Doorstroming peutergroep naar de basisschool

Wanneer een kind bijna 4 jaar is, zal het gaan starten met wennen op de basisschool. De mentor van het kind vult, wanneer het kind afscheid neemt van de opvang, een overdrachtsrapportage in voor de basisschool. Hierin wordt de ontwikkeling van het kind beschreven aan de hand van de ontwikkelingsgebieden. Ouders worden uitgenodigd om de rapportage met de mentor door te nemen. Wanneer ouders toestemming geven zal de overdrachtsrapportage gedeeld worden met de toekomstige basisschool.

Wanneer kinderen met een VVE verklaring doorstromen naar de basisschool vindt er een warme overdracht plaats. Ook hiervoor dienen ouders toestemming te geven. De warme overdracht houdt in dat de mentor zorgt voor een mondelinge overdracht met de leerkracht van de basisschool.

10.3 Doorstroming dagopvang naar de BSO

Wanneer een kind 4 jaar is geworden en van de dagopvang afscheid neemt om vervolgens gebruik te maken van de buitenschoolse opvang, bekijkt de mentor van het kind of het noodzakelijk is om een overdracht te houden. Wanneer de mentor denkt dat een overdracht voor de buitenschoolse opvang nodig is, wordt er aan ouders toestemming gevraagd of zij akkoord gaat dat informatie gedeeld wordt.

11. Voor- en Vroegschoolse Educatie

11.1 Voor- en Vroegschoolse Educatie

Binnen KOM Kinderopvang vinden wij het belangrijk dat kinderen optimaal gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. KOM maakt gebruik van Voor- en Vroegschoolse educatie, afgekort VVE, met het doel om kinderen met een risico op onderwijsachterstand een betere start te geven. VVE is gericht op kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar oud. Omdat KOM waarde hecht aan een doorgaande leerlijn in haar opvang worden er bij de babygroepen en de BSO's gekeken welke items van de VVE van toepassing kunnen zijn. In het pedagogisch werkplan van de locatie staat beschreven hoe er gewerkt wordt aan de doorgaande leerlijn.

11.2 Aanbod VVE uren

Vanaf 1 augustus 2020 zijn vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de regels omtrent de VVE uren aangepast. Het aanbod van voorschoolse educatie is zodanig ingericht dat een kind van 2,5 jaar ten minste 960 uur voorschoolse educatie in 1,5 jaar tijd ontvangt. KOM heeft deze regels in de praktijk geïmplementeerd door het volgende aan te houden; op de peuterspeelzaal wordt een kind 4 dagdelen van 4 uur geplaatst. Bij de reguliere peutergroep wordt het kind 3 dagdelen van 5,5 uur geplaatst. De doelgroep bepaling gaat via het consultatiebureau. Voorafgaand de plaatsing worden de dagdelen met de ouder besproken.

Berekening VVE uren- peuterspeelzaal

Een kind met een VVE indicatie gaat 1,5 jaar lang 40 weken naar de peuterspeelzaal van 4 uur per dag, 4 dagen per week:
 $1,5 \text{ jaar} \times 40 \text{ weken} = 40 \text{ weken (1 jaar)} + 20 \text{ weken (0,5 jaar)} = 60 \text{ weken}$
 $60 \text{ weken} \times 16 \text{ uur per week (4 dagdelen van 4 uur)} = 960 \text{ uur in 1,5 jaar. Er wordt hier voldaan aan de norm}$

Berekening VVE uren- reguliere groep

Een kind met een VVE indicatie gaat 1,5 jaar lang 40 weken naar de peutergroep van 5,5 uur per dag, 3 dagen per week:
 $1,5 \text{ jaar} \times 40 \text{ weken} = 40 \text{ weken (1 jaar)} + 20 \text{ weken (0,5 jaar)} = 60 \text{ weken}$
 $60 \text{ weken} \times 16,5 \text{ (3 dagdelen van 5,5 uur)} = 990 \text{ uur in 1,5 jaar. Er wordt hier voldaan aan de norm.}$

11.3 Piramide

Bij het aanbieden van de Voor- en Vroegschoolse educatie maken wij binnen KOM gebruik van de Piramide methode. Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Piramide biedt kinderen de kans om zich optimaal te ontwikkelen. De methode sluit aan bij kinderen met een ontwikkelingsachterstand maar ook kinderen die voorop lopen in hun ontwikkeling. De onderstaande basisconcepten zijn de hoekstenen van Piramide:

1. Initiatief van het kind;
2. Initiatief van de pedagogisch medewerker;
3. Nabijheid;
4. Afstand;

Piramide heeft als doel om kinderen in een veilige omgeving al spelend te laten leren, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het spel van het kind wordt daarbij als basis gezien, een kind kan leren door eigen initiatief of kan gestimuleerd worden door de pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de leeftijd van het kind en de fase waarin het zich bevindt, kan de pedagogisch medewerker aansluiten op het spel van het kind en het kind uitdagen en inspireren.

11.4 Projecten

Piramide bevat projecten, waar in een aantal weken met een bepaald thema wordt gewerkt. In deze weken wordt het project langzaam opgebouwd door middel van vier projectstappen:

- Oriënteren; kennismaken met het onderwerp
- Demonstreren; waarnemen, ervaringen opdoen m.b.t. het onderwerp
- Verbreden; communicatie; taalproductie door het kind m.b.t. het onderwerp
- Verdiepen; nadenken, het geleerde toepassen in nieuwe situaties

Tijdens het werken met de projecten worden de verschillende ontwikkelingsgebieden van de kinderen gestimuleerd. Het gaat dan om de volgende ontwikkelingsgebieden; de persoonlijkheidsontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling, de kunstzinnige ontwikkeling, de ontwikkeling van de waarneming, de taalontwikkeling, de denkontwikkeling oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning.

11.5 Rijke speel/leeromgeving

Het uitgangspunt bij de inrichting van onze groepen is de behoefte van kinderen om te spelen en te ontdekken. Hierbij zijn de vier hoekstenen van Piramide belangrijk:

- Nabijheid en afstand moeten in evenwicht zijn, met andere woorden de ruimte moet veilig en vertrouwd zijn (nabijheid) maar het kind moet ook uitgenodigd en uitgedaagd worden (afstand). Zo zijn er op elke groep verschillende hoeken, waarin kinderen kunnen spelen met uitdagend materiaal. Denk hierbij aan een poppenhoek, keukentje, autohoek, leeshoek, project hoek etc. In het pedagogisch werkplan van de locatie staat beschreven uit welke hoeken de groep bestaat.
- Initiatief kind en pedagogisch medewerker moeten in evenwicht zijn. De ruimte moet mogelijkheid geven voor activiteiten in een groepje kinderen of met een individueel kind (initiatief pedagogisch medewerker). Ook moet de ruimte het kind de mogelijkheid geven om zelfstandig te kunnen spelen en opruimen (initiatief kind). Een voorbeeld hiervan is dat er bakken zijn met plaatjes van het speelgoed erop, zodat kinderen weten waar ze iets moeten opruimen of kunnen pakken.

Naast hoeken wordt er ook gebruik gemaakt van diverse ontwikkelingsmaterialen die horen bij de Piramide methode, zoals bijvoorbeeld vertelplaten en dagritmekaarten. Wanneer er gewerkt wordt aan een project komt het onderwerp terug in leesboekjes en liedjes. Zodat het kind aan het einde van een project kennis heeft gemaakt met een aantal basisbegrippen.

11.6 Betrekken van ouders bij het project

Ouders ontvangen voorafgaand aan het project een thema brief. In de thema brief worden ouders op de hoogte gehouden hoe de groep de aankomende weken aan het project gaat werken. Er wordt benoemd welke activiteiten er plaats gaan vinden, welke liedjes en basisbegrippen worden aangeleerd en welke boekjes er voorgelezen gaan worden. Bij kinderen met een VVE indicatie wordt de ontwikkeling per project bijgehouden middels een VVE map. De ouders van kinderen met een VVE indicatie krijgen een VVE map mee naar huis. Deze map nemen ouders elke keer weer mee als er een nieuw project van start gaat. De pedagogisch medewerkers vullen er de informatie van het project aan toe. Denk hierbij aan een boekje, woordkaarten, memorie enz. De

pedagogisch medewerkers vullen per project in hoe ouders thuis met het project aan de slag kunnen. Ouders raken zo betrokken bij het project en kunnen thuis met hun kind ook hieraan werken.

12. Stagiaires en vrijwilligers

12.1 Inzet stagiaires

Stagiaires zijn er om het vak van pedagogisch medewerker in de praktijk te leren. Binnen KOM bieden wij stagiaires de mogelijkheid om praktijkervaring op te doen, zij worden begeleid door een stagebegeleider op de groep. Dit betekent, dat ze als volwaardig teamlid meedraaien, doch nooit de volledige verantwoording dragen.

Stagiaires die wij geschikt bevinden kunnen, conform de CAO, incidenteel en formatief worden ingezet bij ziekte en verlof van een pedagogisch medewerker. KOM heeft een 'stagebeleid' geschreven waarin o.a. de voorwaarden voor een stageplek binnen KOM staat beschreven, de verantwoordelijkheden en de taken en bevoegdheden van de stagiaire staan vermeld.

12.2 Inzet vrijwilligers

Ter ondersteuning van de pedagogisch medewerker kan een vrijwilliger werkzaam zijn op de groep. Vrijwilligers verrichten aanvullende en ondersteunende werkzaamheden, ten behoeve van de kinderen op de locaties van KOM. Voorafgaand het vrijwilligers werk wordt er in een gesprek de belangrijkste punten besproken (zie vrijwilligersbeleid). Bij de voor- en naschoolse opvang kan het zijn dat de vrijwilliger ingezet wordt om de kinderen van en naar school te brengen. Een vaste pedagogisch medewerker coördineert daarbij de werkzaamheden, de vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van de beroepskracht. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerker. In 'het vrijwilligers beleid' staan de taken, verantwoordelijkheden en de begeleiding verder uitgewerkt.

13. Ouders

13.1 Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid bij de opvang heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van kinderen. Wanneer er veel afstemming tussen ouders en opvang plaatsvindt, zullen kinderen zich eerder veilig voelen. Het is daarom van groot belang om elkaar goed te informeren en op de hoogte te zijn van alle relevante zaken omtrent het kind en het kinderdagverblijf. Naast de dagelijkse overdracht vindt bij KOM op de volgende manieren overdrachtsinformatie plaats;

- Voor aanvang van de plaatsing van de kinderen vindt er een intakegesprek plaats. Hierin worden de bijzonderheden en behoeften van de kinderen besproken. De gegevens worden nagelopen, ook worden er afspraken gemaakt rondom het wennen op de groep.
- Ouders worden door middel van een nieuwsbrief geïnformeerd over het Piramide project en het verdere nieuws op de groep.
- Bij het schrijven van de jaarlijkse observatie nodigen wij de ouders uit voor een 10 minuten-oudergesprek. In dit oudergesprek wordt de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen besproken. Mocht er aanleiding voor zijn, dan worden ouders extra uitgenodigd om samen met ons de ontwikkeling van hun kind te bespreken.
- Ouders die een VVE-plek hebben voor hun kind worden halfjaarlijks uitgenodigd voor een oudergesprek.
- Kinderen die komen met een VVE indicatie krijgen een project/oudermap mee. Hierin worden ouders betrokken om thuis ook bezig te zijn met VVE (zie hoofdstuk 11.6 betrekken van ouders bij het project).

13.2 Toestemming van ouders

Wanneer informatie van een kind buiten het vaste team van de pedagogisch medewerkers op de groep wordt besproken, vragen wij toestemming van de ouders. Als voorbeeld; wanneer er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind en er door de pedagogisch medewerkers behoefte is om externe hulp in te schakelen wordt er toestemming gevraagd aan ouders. Een uitzondering geldt wanneer er sprake is van signalen met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling. In dit geval wordt de meldcode geraadpleegd en gevolgd.

13.3 Oudercommissie

Gedurende het jaar worden alle ouders op verschillende wijze bij de projecten betrokken. Denk hierbij aan informatiebijeenkomsten en nieuwsberichten. Daarnaast maakt KOM gebruik van een oudercommissie of een alternatieve ouderraadpleging. In het pedagogisch werkplan van de locatie wordt beschreven of de locatie gebruik maakt van een oudercommissie of alternatieve ouderraadpleging.

De oudercommissie vormt een belangrijke schakel in de communicatie tussen ouders en de organisatie. Gevraagd en ongevraagd denken ouders in de oudercommissie mee over allerlei beleidsmatige en praktische zaken: openingstijden, tarieven, voeding, pedagogiek en ook veiligheid en gezondheid. KOM heeft een reglement oudercommissie opgesteld, hierin staat o.a. aan welke regelgeving de oudercommissie moet voldoen. De oudercommissies hanteren zelf een huishoudelijk reglement. Hierin wordt o.a. de werkwijze van de oudercommissie beschreven.

In het pedagogisch werkplan van de locatie is te lezen welke ouders vertegenwoordigd zijn in de oudercommissie.

13.4 Alternatieve ouderraadpleging

Het kan voorkomen dat een locatie binnen KOM geen oudercommissie heeft. In de wet en regelgeving is vastgelegd dat een kleine locatie (waar maximaal 50 kinderen gebruik maken van de opvang) niet verplicht is om een oudercommissie aan te stellen. Wanneer er op een locatie een oudercommissie ontbreekt, mag de inspraak van ouders op een andere wijze ingevuld worden. KOM vindt het belangrijk dat medezeggenschap bij elke locatie vorm krijgt en maakt daarom ook gebruik van alternatieve ouderraadpleging. Goede medezeggenschap is namelijk van belang voor de kwaliteit van opvang.

De alternatieve ouderraadpleging ziet er als volgt uit;

- tijdens intakegesprekken, oudergesprekken en ouderavonden wordt er aandacht besteedt aan het werven van oudercommissie leden;
- er worden oproepen gepubliceerd via de nieuwsbrieven om oudercommissie leden te werven;
- in een digitale nieuwsbrief kan KOM een beleidswijziging voorstellen en kan aan ouders expliciet de vraag worden gesteld wat zij van deze wijziging vinden. Er wordt aangegeven hoe ouders hierop kunnen reageren én voor welke datum hun reactie binnen moet zijn met inachtneming van een redelijke termijn;
- tijdens een bijeenkomst (bijvoorbeeld een zomerfeest of een ouderavond) waar alle ouders welkom zijn, kan alternatieve ouderraadpleging plaatsvinden. Zo kunnen ouders tijdens een bijeenkomst bevraagd worden over voorgenomen wijzigingen. Ouders kunnen dan op een lijst aftekenen dat ze zijn geweest (dit is belangrijk voor de inzichtelijkheid) en of ze al dan niet akkoord zijn met een bepaalde wijziging.
- als er maar één ouder geïnteresseerd is voor een oudercommissie kan deze ouder samenwerken met een bestaande oudercommissie binnen KOM. De ouder zorgt er dan samen met de manager voor dat de stem van alle ouders van de locatie goed in kaart wordt gebracht. De ouder moet dan goed bekend zijn bij alle ouders van een locatie én moet kunnen spreken namens alle ouders. Daarnaast moet het ook duidelijk zijn dat dit contact heeft plaatsgevonden voor een alternatieve ouderraadpleging. Zodra er nog één of meer ouders interesse hebben om de locatie te vertegenwoordigen kan er een eigen oudercommissie worden aangesteld

13.4 Klachtenregeling

Een goede en zorgvuldige klachtenprocedure is in ieders belang. KOM heeft daarom een Klachtenbeleid. In het algemeen raden wij ouders aan een klacht te bespreken op de plaats waar de klacht zich afspeelt en/of de persoon om wie het gaat. Een rustig gesprek kan vaak al veel oplossen. Zijn ouders echter na deze 1^e stap niet tevreden, dan kunnen zij contact opnemen met de manager kinderopvang. Heeft voor genoemde interne klachtenprocedure geen of onvoldoende oplossing geboden, of wil de klager de klacht direct extern laten behandelen dan kan de klager zich wenden tot het klachtenbeleid. In het Klachtenbeleid van KOM Kinderopvang staat de procedure uitgewerkt.